

**แผนขับเคลื่อน
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕**

**สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๓๗๓.๕๙๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส ๖๙๑ ผ แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
๖๒ หน้า

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๐-๒๘๔-๖

๑. แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ๒. ชื่อเรื่อง

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

สิ่งพิมพ์ สกศ. ฉบับที่ ๑๑/๒๕๖๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔

จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๐-๒๘๔-๖

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มนโยบายการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๗๘๗

Web site: <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่ บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด

๙๐/๖ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๓๔/๑

ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๔ ๓๒๔๙, ๐ ๒๔๒๔ ๓๒๕๒

โทรสาร ๐ ๒๔๒๔ ๓๒๔๙, ๐ ๒๔๒๔ ๓๒๕๒

คำนำ

“แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕” จัดทำขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งได้เห็นชอบในหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยและหลักการของกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework: AQRF) โดยได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเร่งดำเนินการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สามารถนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการจัดทำ “แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕” มุ่งเน้นการบูรณาการและเชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศไทย โดยได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกันจัดทำ (ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติฯ และเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ โดยคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ “แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งนำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดพิมพ์ “แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕” ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและร่วมกันผลักดันกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศไทยให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ และรองรับการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ ต่อไป

(นายอานาจ วิชยานุวัติ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
ส่วนที่ ๑ สภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	๒
ส่วนที่ ๒ ความสำคัญของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	๙
ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๑๘
ส่วนที่ ๔ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕	๒๔
วิสัยทัศน์	๒๔
พันธกิจ	๒๔
เป้าประสงค์	๒๔
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	๒๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒๖
ส่วนที่ ๕ กลยุทธ์การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	๒๘
กลยุทธ์ที่ ๑ เร่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	๓๑
กลยุทธ์ที่ ๒ จัดทำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๓๑
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๓๔
กลยุทธ์ที่ ๔ เชื่อมโยงคุณวุฒิในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากล	๓๗
กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	๓๘
ส่วนที่ ๖ การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผน	๓๙
ภาคผนวก	๔๐
ภาคผนวก ๑ แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕	๔๑
ภาคผนวก ๒ มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง (ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕	๕๐
ภาคผนวก ๓ มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง	๕๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๑๒
ตารางที่ ๒ แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕	๔๒

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพที่ ๑	ความเชื่อมโยงในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ กับนโยบายและแผนที่สำคัญของประเทศ	๗
แผนภาพที่ ๒	ความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับมาตรฐานอาชีพ	๑๐
แผนภาพที่ ๓	แนวทางการเชื่อมโยง/เทียบเคียงสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๑๖
แผนภาพที่ ๔	ระบบคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๒๒
แผนภาพที่ ๕	ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๓๒
แผนภาพที่ ๖	บทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๓๕

บทนำ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง และให้กระทรวงศึกษาธิการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนการขับเคลื่อน กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง เพื่อให้สามารถ นำกรอบคุณวุฒิดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ให้นำแผนการขับเคลื่อน กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยในการจัดทำ แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และประเด็นการปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒. พิจารณากำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้ง พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครอบคลุมถึงเรื่องการส่งเสริมการอ่าน และการสร้างจิตสำนึก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำ แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างกำลังคนคุณภาพของประเทศ และขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวผ่านกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) สู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่มีรายได้สูง (High-Income Nation) พร้อมยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมที่เป็นพลวัต จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เพื่อเป็นแผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติลงสู่การปฏิบัติ บนพื้นฐานของความเข้าใจและเห็นความสำคัญร่วมกันในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เพียงพอ และมีสมรรถนะที่จำเป็นตรงตามความต้องการของภาคประกอบการและยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ต่อไป

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์และบริบทแวดล้อมในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

ประเทศไทยมีความพยายามที่จะสร้างกำลังคนคุณภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ก้าวผ่านกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) สู่ประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่มีรายได้สูง (High-Income Nation) พร้อมยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมที่เป็นพลวัต ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่สำคัญรองรับการขับเคลื่อนประเทศดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ ๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปทบทวนแนวทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ ๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต และ ๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาส

ทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน โดยแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติฯ จะสนับสนุนยุทธศาสตร์ในประเด็นนี้ คือ การพัฒนาทักษะความสามารถของแรงงานให้มีทักษะและความรู้ตามความต้องการของตลาดอันเป็นการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง โดยแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติฯ จะสนับสนุนยุทธศาสตร์ในประเด็นนี้ คือ การพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกของการทำงานและทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ รวมถึงการยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง

๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ฉบับ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วม หรือประเด็นข้ามยุทธศาสตร์ และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติฯ ประกอบด้วย

- ด้านการอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรทั้งทางด้านผู้ใช้ ผู้ผลิตและผู้ให้บริการในภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จัดให้มีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ตลอดจนยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง

- ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ในเรื่องการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมให้คนเข้าสู่การพัฒนาตนเองและยกระดับทักษะวิชาชีพ

๓) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องการสร้างกำลังคนคุณภาพ คือ “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์” ที่ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ โดยที่สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๙.๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาวะที่ผลิตภาพแรงงานไทยยังต่ำ เนื่องจากปัญหาคุณภาพแรงงาน ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยีและปัญหาการบริหารจัดการ จึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคุณภาพคนพบว่า ยังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ขณะที่ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ครอบครัวมีรูปแบบที่หลากหลายและเปราะบางสูง ส่งผลต่อการบ่มเพาะให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ ประกอบกับการเลือนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัล ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนานคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนานคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา

สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็น
ทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๔) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นด้านการมุ่งความเป็นเลิศและ
สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (leverage excellence and competitiveness)
ซึ่งหมายถึง การสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีศักยภาพสูง ความเป็นผู้นำ ริเริ่ม
สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ผลิตรายวิชาการและนักเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าให้สามารถต่อยอดงานวิจัย
ที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลก
สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ อีกทั้งสถาบัน
การศึกษาของไทยและระบบการศึกษาไทยต้องได้รับการยอมรับว่าเทียบเคียงได้กับประเทศชั้นนำอื่น
โดยแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
สู่การปฏิบัติฯ ในส่วนของการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลง
ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยการพัฒนากลยุทธ์ฐานสมรรถนะ การปฏิรูปอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

๕) แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการมุ่งเน้นการปรับหลักสูตรระดับ
อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนามาตรการจูงใจด้านการฝึกอบรม
เพื่อให้แรงงานในประเทศไทยสำเร็จการศึกษาด้วยทักษะและประสบการณ์ที่เพียงพอต่อ
การประกอบอาชีพรองรับการพัฒนาของเศรษฐกิจในอนาคต

๖) แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ๖ ภาค ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทาง
ให้ภาคต่างๆ ทั้ง ๖ ภาคนำไปวางแผนในการยกระดับเศรษฐกิจระดับภาคให้เติบโตตามศักยภาพ
ประชาชนและมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยได้จัดทำแผนใน ๖ ภาค ได้แก่ ๑) แผนพัฒนา
ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓) แผนพัฒนา
ภาคตะวันออก ๔) แผนพัฒนาภาคเหนือ ๕) แผนพัฒนาภาคใต้ และ ๖) แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

๗) ประเทศไทย ๔.๐ รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายในการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย ๔.๐
(Thailand 4.0)” ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”
รูปแบบเศรษฐกิจจะเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่เน้นการผลิตปริมาณมากและใช้แรงงานราคาถูก
ไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่พึ่งพาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

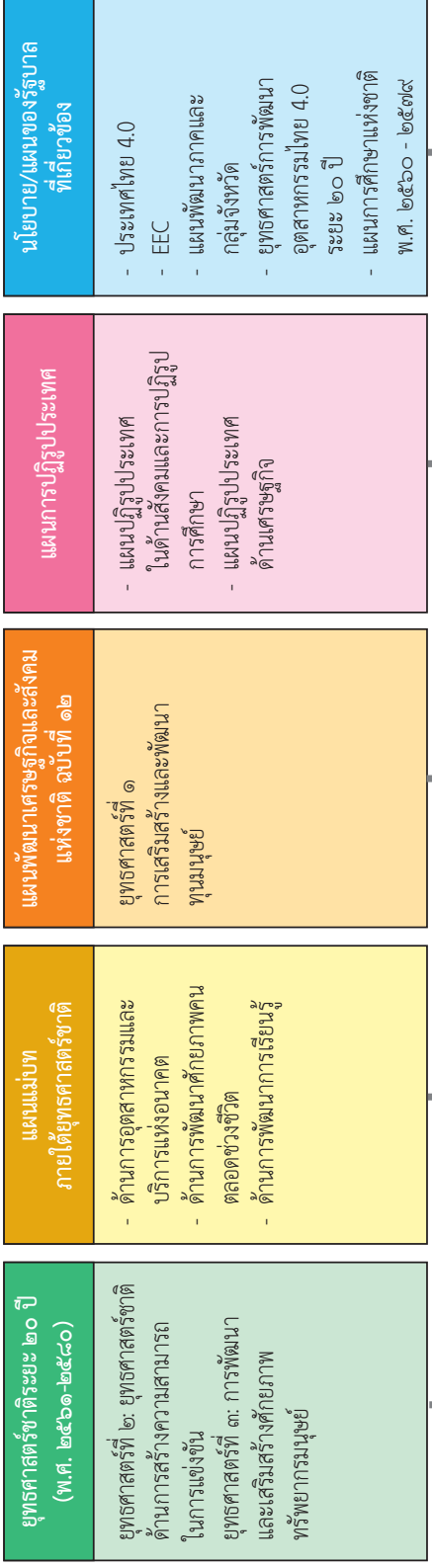
๘) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีความต้องการกำลังคน
คุณภาพจำนวนมากเพื่อดึงดูดการลงทุนจากนานาชาติในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภาพรวม
ของประเทศใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย แบ่งออกเป็น ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่ไทยมีศักยภาพต่อยอด
(First S-Curve) คือ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและ
เชิงสุขภาพ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และการแปรรูปอาหาร กับ ๕ อุตสาหกรรมอนาคต

(New S-Curve) คือ Һุ่นย่นต์เพื่อการอุตสาหกรรม การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ ดิจิทัล และการแพทย์ครบวงจร

๙) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ๔.๐ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งได้กล่าวถึงใน “กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง” เนื่องจากการพัฒนาประเทศไทยในอนาคตจะมุ่งเน้นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้บุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการและบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี สามารถก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งการสร้างบุคลากรด้านเทคโนโลยีที่มีความสามารถในการวิจัยและคิดค้นนวัตกรรมต่าง ๆ ที่มีอัตราากำลังเพียงพอต่อการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมในรูปแบบใหม่ เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศต่อไปในอนาคต โดยมีแนวทางในการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ยกระดับทักษะและองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี (Re-skill for Labor to Support Industry 4.0) ๒) สร้างผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Enhance Specific Knowledge to Support New Technology) ๓) พัฒนาคความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล (Enhance IT & Digital Skill) และ ๔) เชื่อมโยงนวัตกรรมและองค์ความรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Connect Innovation & Knowledge through Digital Platform)

๑๐) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

รายละเอียดความเชื่อมโยงในการจัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ดังแผนภาพที่ ๑

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์: กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างกำลังคนคุณภาพเพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๒ จัดทำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความร่วมมือและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กลยุทธ์ที่ ๔ เชื่อมโยงคุณวุฒิในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากล

กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

แผนภาพที่ ๑ ความเชื่อมโยงในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ กับนโยบายและแผนที่สำคัญของประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยได้พยายามที่จะปฏิรูประบบการสร้างกำลังคนคุณภาพให้พร้อมต่อการขับเคลื่อนประเทศและนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องตลอดทศวรรษที่ผ่านมา และประสบผลสำเร็จในหลายเรื่อง แต่ยังคงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาอีกหลายประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ซึ่งจากรายงานผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จัดทำโดย IMD World Competitiveness Center ชี้ให้เห็นว่า ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยซึ่งสะท้อนคุณภาพกำลังคนเทียบกับนานาชาติมีอันดับลดลงตลอดช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา โดยลดลงจากอันดับที่ ๔๓ ในปี ๒๕๕๑ มาเป็นอันดับที่ ๔๘ ในปี ๒๕๕๘ และลดลงเป็นอันดับที่ ๕๒ ในปี ๒๕๕๙ และสำหรับปี ๒๕๖๐ พบว่า อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยลดลงมาเป็นอันดับที่ ๕๔ และเมื่อเปรียบเทียบขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยกับประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ได้แก่ สิงคโปร์ และมาเลเซีย พบว่า ในปี ๒๕๖๐ ทั้งสองประเทศมีอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาสูงกว่าประเทศไทย คือ อันดับที่ ๓ และ ๒๔ ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๗

ประกอบกับสถานการณ์การผลิตและพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน พบว่า ประเทศไทยประสบปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนไม่สอดคล้องทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ปัจจัยส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อเรื่องเหล่านี้ คือ ระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนไม่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงาน และกลไกในการขับเคลื่อนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากข้อมูลเหล่านี้สะท้อนว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งระบบ หากต้องการหลุดพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) และมุ่งสู่การพัฒนาประเทศตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายตามที่กล่าวไว้ข้างต้น การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะที่จำเป็นและมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวม

ส่วนที่ ๒

ความสำคัญของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) ถือเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการสร้างกำลังคนคุณภาพให้มีปริมาณที่เพียงพอและมีสมรรถนะจำเป็นที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) สร้างความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษา กับสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ซึ่งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกำหนดสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะอาชีพ และใช้สมรรถนะที่ได้รับการยอมรับร่วมกันดังกล่าวมาพัฒนาและกำหนดหลักสูตร รวมทั้งออกแบบระบบการเรียนการสอน พัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์ ครู ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ (ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและบริการ) และบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

๒) ผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกรอบในการเทียบโอน/เทียบเคียงให้บุคคลที่มีประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน (Recognition of Prior Learning: RPL) สามารถเข้าทำการทดสอบเพื่อยืนยันระดับสมรรถนะ และวางแผนในการพัฒนาตนเองให้ก้าวสู่อาชีพที่สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตและการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว

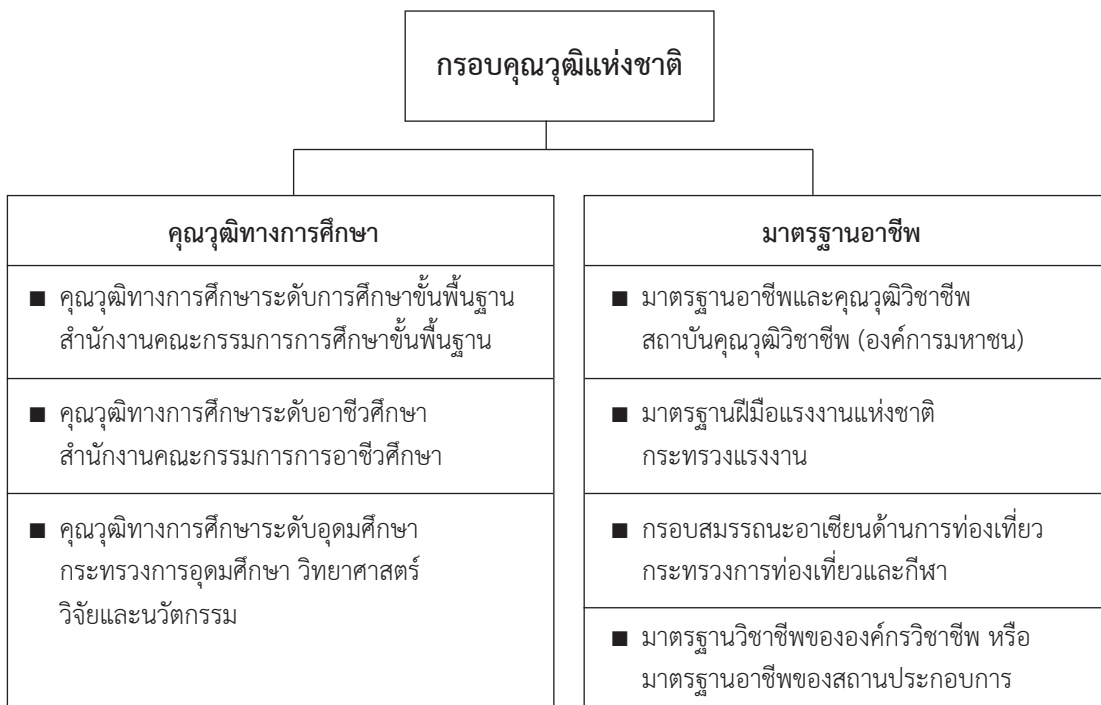
๓) พัฒนาระบบการทดสอบ วัดและประเมินความรู้ และทักษะ ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น หลากหลาย เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกและตลอดเวลา เป็นการยกระดับความรู้ความสามารถและคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ที่อยู่ในตลาดแรงงาน

๔) เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของสถาบันการศึกษาในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ซึ่งจำเป็นต้องบริหารจัดการและจัดการโดยผู้มีส่วนได้เสีย ๓ ฝ่าย ทั้งฝ่ายสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิตกำลังคน ฝ่ายผู้ผลิตสินค้าและบริการในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ และฝ่ายกำลังแรงงานที่เป็นผลผลิตจากหน่วยงานทางการศึกษา

๕) พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอนรูปแบบที่หลากหลาย โดยเน้นสมรรถนะอาชีพและทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา

๖) สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานประกอบการในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา/วิชาชีพ รวมทั้งสถาบัน/องค์กรวิชาชีพในการให้การรับรองสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะอาชีพ อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนากระบวนการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ผ่านการกำหนดค่าตอบแทนที่สะท้อนศักยภาพ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) จึงเป็นกรอบแนวทางการเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิของประเทศทุกระดับและประเภท ให้ยึดโยงกับระดับความสามารถของบุคคลที่เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรมและประสบการณ์ จากกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาซึ่งเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานทางการศึกษา และกรอบมาตรฐานอาชีพซึ่งเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานด้านมาตรฐานอาชีพ/ฝีมือแรงงาน/วิชาชีพ และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้กลไกของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในการเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนากำลังคนระดับชาติที่เป็นเอกภาพ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ ความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับมาตรฐานอาชีพ

โครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) ได้กำหนดองค์ประกอบของคุณวุฒิ (Descriptors) ที่เป็นแกนกลางในการอ้างอิงไว้ ๘ ระดับ บนฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) ดังนี้

๑) ระดับคุณวุฒิ (Levels)

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ได้กำหนดระดับความสามารถ หรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะและความรับผิดชอบ ซึ่งเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่มีข้อกำหนดขอบเขตที่แตกต่างกันตั้งแต่ระดับง่ายไปยากจากระดับ ๑ - ๘ โดยมีลักษณะเป็นแกนกลางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับกำลังคนในแต่ละกลุ่มสาขาอาชีพ/วิชาชีพ

๒) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcomes)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความรู้ (Knowledge) ครอบคลุมในเรื่องความรู้เชิงวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ๒) ทักษะ (Skills) ครอบคลุมทักษะด้านการคิดอย่างมีเหตุผล การหยั่งรู้ การคิดสร้างสรรค์และการปฏิบัติ และ ๓) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้านนี้ มีความแตกต่างกันไปในแต่ละระดับ ทั้งในด้านความซับซ้อนและความลึกของความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการ และทักษะความสามารถที่ควรมีในแต่ละระดับการศึกษา เช่น ความสามารถในการบูรณาการความรู้ ความเป็นอิสระและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้และการปฏิบัติงาน โดยคุณวุฒิในแต่ละระดับมีองค์ประกอบที่ใช้อธิบายคุณวุฒิ (Descriptors) ตามมิติแต่ละด้าน รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ระดับ	ความรู้	ทักษะ	ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
๑	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาชีพ การสื่อสารในการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตในโลกของงานที่ไม่มีความซับซ้อน	ทักษะพื้นฐานด้านงานอาชีพ ทักษะการสื่อสารทักษะชีวิต และทักษะในการปฏิบัติงานประจำ	● ความสามารถในการปฏิบัติงานประจำตามขั้นตอนที่กำหนด ● ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล และแนะนำอย่างใกล้ชิด
๒	ความรู้ในการสื่อสารและสารสนเทศในการปฏิบัติงานพื้นฐานตามข้อเท็จจริง (Factual) ของลักษณะงานอาชีพ	ทักษะในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งทักษะการคิดทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์	● ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักการและมาตรฐานที่กำหนด ● ความสามารถในการปฏิบัติงานดูแลและตัดสินใจแก้ปัญหาเบื้องต้น
๓	ความรู้หลักการ (Principles) ทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น รวมทั้งการมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นได้	ทักษะในการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการเครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะในด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง	● ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน ● ความสามารถในการให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องการตัดสินใจและการวางแผนในการแก้ปัญหา โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง ● ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบตนเองและผู้อื่น

ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิได้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (ต่อ)

ระดับ	ความรู้	ทักษะ	ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
๔	ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิค ที่ครอบคลุมขอบเขตของงานอาชีพ และความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน	ทักษะในการปรับใช้ (Adapting) กระบวนการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมและความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย	• ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง (Change) • ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และประสานงานเพื่อแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย (Unfamiliar Issues)
๕	ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ	ทักษะในการคิดวิเคราะห์และภาวะแก้ปัญหา และทักษะในการวางแผน การบริหารจัดการ การประสานงาน และการประเมินผลในการปฏิบัติงาน	• ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา • ความสามารถในการประเมินผล การปฏิบัติงานด้วยตนเอง เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม (Abstract Issues) เป็นบางครั้ง
๖	ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเฉพาะทางอย่างกว้างขวางและเป็นระบบในงานอาชีพ	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และเปรียบเทียบปัญหา	• แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Complex and Changing) • สามารถริเริ่ม ปรับปรุง วางแผนกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางแผนการบริหาร และการจัดการในสาขาอาชีพ

ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (ต่อ)

ระดับ	ความรู้	ทักษะ	ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
๗	ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างลึกซึ้ง	ทักษะในการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานวิจัยด้วยตัวเองรวมทั้งทักษะในการขยายองค์ความรู้และแนวปฏิบัติ และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการ	- แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและคาดการณ์ไม่ได้ พัฒนา และทดสอบวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งหาตอบอย่างสร้างสรรค์ (Innovative Solutions) - สามารถให้ความคิดเห็น (Judgment) และรับผิดชอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้ ทั้งการปฏิบัติและการบริหารจัดการ - ผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนการบริหารจัดการ
๘	ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างเชี่ยวชาญสูงสุด	ริเริ่มคิดและวิจัยที่มีผลต่อการสร้างองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติใหม่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงานทางวิชาการและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ	- เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน พัฒนา และทดสอบทฤษฎีใหม่ หรือค้นหาคำตอบใหม่ที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม (Complex and Abstract Issue) - เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้นำ (Authoritative) สามารถให้ความเห็นด้านความรู้ในวิชาชีพ เพื่อการบริหารจัดการด้านงานวิจัยหรือองค์กร (Organization) และรับผิดชอบอย่างสำคัญในการขยายองค์ความรู้ และแนวปฏิบัติ รวมทั้งสร้างสรรค์แนวความคิดและหรือกระบวนการใหม่ในวิชาชีพ

หมายเหตุ: คำที่ขีดเส้นใต้ คือ ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์และความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นในแต่ละระดับ ซึ่งสอดคล้องกับรายละเอียดของผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

กลไกการเชื่อมโยงเติมเต็ม/เทียบเคียง (Connecting, Filling-up/Benchmarking Mechanism)

การเชื่อมโยงและเทียบเคียงเข้าสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งในส่วนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาและผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพ ต้องมีกลไก/ระบบการเข้าสู่ระดับคุณวุฒิที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา หรือมีทักษะ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงานสามารถเทียบโอน หรือเติมเต็ม อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ได้รับการรับรองและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ดังแผนภาพที่ ๓

“ทั้งนี้ ในอนาคตหากมีการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน/ฝึกอบรมให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เป็นไปตามหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแล้ว ผู้ได้รับคุณวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรที่เป็นไปตามหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จะมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ขณะที่ผู้มีความสามารถตามมาตรฐานอาชีพ หากต้องการคุณวุฒิการศึกษาสามารถเทียบเคียง เพื่อรับการประเมินและเติมเต็มส่วนที่ขาดด้านการศึกษาได้อย่างคล่องตัวเป็นระบบ”

แผนภาพที่ ๓ แนวทางการเชื่อมโยง/เทียบเคียงสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

หลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) ดังกล่าว จะมีส่วนสำคัญในสร้างกำลังคนคุณภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงาน โดยผ่านระบบการเรียนรู้และรับรองคุณวุฒิและมาตรฐานอาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เป็นที่ยอมรับจากทั้งสถานประกอบการและภาคเอกชน ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร ฐานสมรรถนะ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับสถาบันการเรียนรู้อย่างใกล้ชิด รวมทั้งการมีระบบประกันคุณภาพผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน

ส่วนที่ ๓

การดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑. การดำเนินงานขับเคลื่อนกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่ประเทศไทยควรเริ่มดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวโน้มการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย ๔.๐ (Thailand 4.0)” และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะที่จำเป็นและมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีการดำเนินการด้านกรอบคุณวุฒิแห่งชาติผ่านกลไกของคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงและ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติที่มีอำนาจหน้าที่ (authority) ในการขับเคลื่อนการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยสามารถสรุปการดำเนินงานด้านกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย ได้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ” ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติที่มีอำนาจหน้าที่ (authority) ในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายและกลยุทธ์การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๒. เร่งรัดส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานอาชีพที่สนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษา
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ
๔. ส่งเสริมระบบการสะสมและเทียบโอนผลการเรียนรู้ของบุคคลจากประสบการณ์

การทำงานให้ได้รับคุณวุฒิที่สูงขึ้น

๕. ส่งเสริมให้มีการจัดทำและเชื่อมโยงฐานข้อมูลรายบุคคล ฐานข้อมูลหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม ฐานข้อมูลระบบคุณวุฒิ ที่สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๖. ผลักดันการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนและสากล

๗. กำกับ ติดตาม รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน และแต่งตั้งอนุกรรมการ/คณะทำงานตามความเห็นสมควร

การดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนี้จะมีฝ่ายเลขานุการ ซึ่งประกอบด้วย ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ร่วมกันในการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการ โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง สนับสนุน ส่งเสริมและประสานการทำงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินงานผ่านกลไกอนุกรรมการ/คณะทำงาน ซึ่งมีองค์ประกอบมาจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งในขณะนี้มีการจัดตั้งอนุกรรมการไปแล้ว ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๓) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูล และ ๔) คณะอนุกรรมการบริหารและกำกับติดตามการพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน

๑.๒ องค์การด้านการศึกษา

ประเทศไทยมีองค์กรด้านการศึกษาที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ องค์การด้านการศึกษา มีการกำหนดกรอบคุณวุฒิการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) แบ่งระดับคุณวุฒิอุดมศึกษา เป็น ๖ ระดับ ได้แก่ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และระดับปริญญาเอก โดยคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา ต้องครอบคลุมอย่างน้อย ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ หากเป็นสาขาวิชาที่เป็นสาขาวิชาชีพ/เน้นทักษะทางปฏิบัติ จะเพิ่มองค์ประกอบด้านที่ ๖ คือ ทักษะพิสัย เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งด้าน

ทั้งนี้ ปัจจุบันกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการจัดทำ กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยและสากล และ สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐมนตรี ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบต่อไป

๒) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา เป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ (ปทล.) โดยคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ทุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องครอบคลุม อย่างน้อย ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม ๒) ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริง เป็นหลัก ๓) ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะด้านกระบวนการคิด ที่เกี่ยวข้อง กับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือทักษะ การปฏิบัติ หรือวิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ และ ๔) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคม ในการทำงาน หรือการศึกษาบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถ ในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบและความเป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถในการตัดสินใจและความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน แบ่งระดับคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งในส่วนของระดับคุณวุฒิของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มี ๒ ระดับ คือ ระดับขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

อย่างไรก็ตาม องค์กรด้านการศึกษาคควรมีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ควรประกอบด้วย ๑) พัฒนาหลักสูตรใหม่/ปรับหลักสูตรเดิมให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๒) ขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๓) สนับสนุนการพัฒนาครูและอุปกรณ์การเรียนการสอน และ ๔) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

๑.๓ องค์กรด้านมาตรฐานอาชีพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำมาตรฐานอาชีพ มีหลายหน่วยงาน อาทิ กระทรวงแรงงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และองค์กร/สภาวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพ/สถานประกอบการ ซึ่งองค์กรด้านมาตรฐานอาชีพมีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำ ปรับปรุง พัฒนามาตรฐานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและสากล สนับสนุนให้องค์กรด้านการศึกษานำมาตรฐานอาชีพไปพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และพัฒนาระบบทดสอบเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้และยกระดับมาตรฐานอาชีพ

ทั้งนี้ องค์กรด้านมาตรฐานอาชีพ มีการจัดทำมาตรฐานอาชีพตามภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

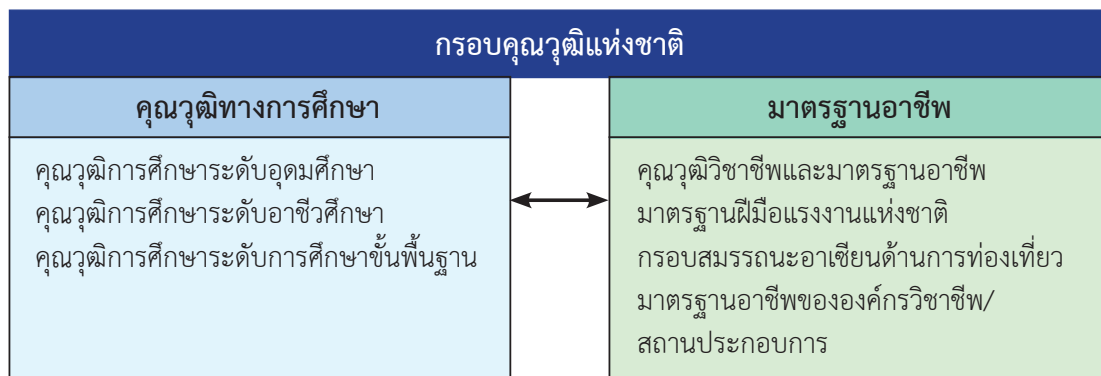
๑) กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ จัดทำโดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ซึ่งขณะนี้ ได้ดำเนินการปรับระดับคุณวุฒิวิชาชีพ จาก ๗ ระดับ เป็น ๘ ระดับ ให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ซึ่งนำไปสู่การทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ ๘ ระดับ เรียบร้อยแล้ว

๒) มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จัดทำโดยกระทรวงแรงงาน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปรับระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จาก ๔ ระดับ เป็น ๘ ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน โดยจำแนกเป็น (๑) มาตรฐานอาชีพระดับ ๑ - ๒ เทียบเท่ากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับ ๑ - ๒ และ (๒) มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ - ๖ เทียบเท่ากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับ ๓ - ๘

๓) กรอบสมรรถนะด้านการท่องเที่ยวตามมาตรฐานอาเซียน จัดทำโดยสำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้ข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัตินักวิชาการด้านการท่องเที่ยว (Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professional: MRA on TP) โดยได้กำหนดมาตรฐานสมรรถนะบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอาเซียนของตำแหน่งงานด้านการท่องเที่ยวใน ๒ สาขา ได้แก่ สาขาที่พัก (Hotel Service) และสาขาการเดินทาง (Travel Service) โดยจำแนกสมรรถนะเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะทั่วไป (Generic Competency) และสมรรถนะตามหน้าที่ (Functional Competency)

๔) มาตรฐานอาชีพเฉพาะ จัดทำโดยองค์กร/สภาวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพ/สถานประกอบการ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าระบบคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยนั้น ประกอบด้วย ๒ ระบบ ได้แก่ คุณวุฒิทางการศึกษาและมาตรฐานอาชีพ ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ ๔

แผนภาพที่ ๔ ระบบคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑.๔ สถานศึกษาและองค์กรฝึกอบรม

เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาและฝึกอบรม มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน อาทิ การจัดการศึกษา ทวิภาคี สหกิจศึกษา การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (on the job training) การส่งบุคลากรจากสถานประกอบการเข้ามาช่วยสอน และวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ดังนั้น สถานศึกษาและองค์กรฝึกอบรมจึงเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่มีความสำคัญในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติลงสู่การปฏิบัติ

๒. องค์กรประกอบสู่ความสำเร็จการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑. นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง กำลังแรงงาน หน่วยงานทุกภาคส่วนและสังคมตระหนักรู้ถึงคุณค่าและประโยชน์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพคนและการพัฒนาประเทศ

๒. การประสานความร่วมมือ การผนึกกำลังและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างเข้มแข็ง เป็นระบบ และต่อเนื่อง

๓. ระบบการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล องค์ความรู้ ผลการวิจัย และผลการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ระบบการเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จากประสบการณ์ อาชีพและการศึกษาเป็นไปอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้บุคคลได้เพิ่มพูนคุณวุฒิการศึกษาและพัฒนามาตรฐานอาชีพ โดยระบบ Up-Skills และ Re-Skills หรือระบบอื่นตามความเหมาะสม

๓. ความสำคัญของการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง และให้กระทรวงศึกษาธิการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง เพื่อให้สามารถนำกรอบคุณวุฒิดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ให้นำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และประเด็นการปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒. พิจารณากำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครอบคลุมถึงเรื่องการส่งเสริมการอ่านและการสร้างจิตสำนึก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวเข้าสู่ประเทศที่มีรายได้สูงตามที่วางแผนไว้ และการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ เพื่อเป็นแผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติลงสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานของความเข้าใจ และเห็นความสำคัญร่วมกันในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เพียงพอและมีสมรรถนะที่จำเป็นตรงตามความต้องการของภาคประกอบการและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

ส่วนที่ ๔

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างกำลังคนคุณภาพ
เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

๑. สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
๒. พัฒนาระบบการขับเคลื่อนการสร้างกำลังคนคุณภาพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๓. เสริมสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๔. ยกระดับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่มาตรฐานระดับอาเซียนและสากล
๕. จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เป้าประสงค์

๑. นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง กำลังแรงงาน และหน่วยงานทุกภาคส่วนตระหนักถึง
ประโยชน์และคุณค่าของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการสร้าง
ความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ อันจะส่งผลกับการผลิต
และพัฒนาากำลังคนที่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาดงาน การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
การเพิ่มโอกาสการศึกษาให้กับแรงงานที่มีประสบการณ์สูงแต่มีวุฒิการศึกษาไม่สูงมากได้มีโอกาส
นำประสบการณ์ที่มีมาเทียบโอนเพื่อย่นเวลาในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

๒. ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับระบบการเชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ และระบบการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills รวมถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการผนึกกำลังกันอย่างเข้มแข็งในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๔. การเชื่อมโยงคุณวุฒิของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากลในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย

๕. กฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) หมายถึง กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษากับระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

๑.๑ คุณวุฒิการศึกษา (Educational Qualifications) หมายถึง แนวทางการจัดและแบ่งระดับคุณวุฒิการศึกษา ตามระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

๑.๒ มาตรฐานอาชีพ (Occupational Standard) หมายถึง แนวทางการกำหนดระดับความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือระดับสมรรถนะในการปฏิบัติที่มีความยุ่งยากซับซ้อนต่างกัน ประกอบด้วย มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพในระดับสากล

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้ และผลของการเรียนรู้ทั้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติและ/หรือจากการทำงาน ประกอบด้วย ๓ มิติ ได้แก่

๒.๑ ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน/ทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและ/หรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Theoretical and/or factual)

๒.๒ ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถจากการปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลนั้นควรจะ สามารถทำได้เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ โดยมีความสามารถในการใช้วิธีการเพื่อการจัดการและ แก้ปัญหาการทำงาน โดยเน้นทักษะด้านกระบวนการคิด (Cognitive Skills) ที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Logical, Intuitive, and Creative Thinking) หรือทักษะการปฏิบัติ/วิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ

๒.๓ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะและความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคม ในการทำงาน/ศึกษาอบรม เพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถในการตัดสินใจและ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

๓. สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกิดจาก การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๓.๑ สมรรถนะแกนกลาง (Core Competency) หมายถึง ความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสาร การคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

๓.๒ สมรรถนะอาชีพ (Occupational Competency) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขางาน หรือสาขาวิชาชีพ (Functional Competency)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนและประชาชนโดยทั่วไป: มีโอกาสพัฒนาตนเองตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อยกระดับคุณวุฒิการศึกษาและมาตรฐานอาชีพที่ได้คุณภาพและตรงตามความต้องการจริง ของภาคประกอบการ เพื่อการมีงานทำและมีรายได้ที่เหมาะสมตามความรู้ความสามารถ รวมทั้ง ผู้มีประสบการณ์หรือความสามารถในการปฏิบัติงานสามารถเทียบโอน เทียบเคียง เต็มเต็ม เพื่อให้ ได้รับคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการโดยไม่ต้องเสียเวลาเริ่มต้นการศึกษาใหม่

๒. ภาคประกอบการ: มีกำลังคนคุณภาพเพียงพอและมีความรู้ ทักษะและความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ตรงตามความต้องการของภาคประกอบการ และสามารถปฏิบัติงานได้จริงพร้อมต่อการต่อยอดโอกาสทางธุรกิจ

๓. ประเทศ: มีกำลังคนคุณภาพที่พร้อมต่อการขับเคลื่อนประเทศตามนโยบายรัฐบาล เช่น ประเทศไทย ๔.๐ และ EEC รวมถึงการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จะเอื้อต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนและมีความต้องการกำลังคนอย่างเร่งด่วน ให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อการทำงาน โดยผ่านกระบวนการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills/Re-Skills การทดสอบ และการออกใบรับรอง

ส่วนที่ ๕

กลยุทธ์การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

(ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ กำหนดให้มี
๕ กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ เร่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของ
การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
- กลยุทธ์ที่ ๒ จัดทำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- กลยุทธ์ที่ ๔ เชื่อมโยงคุณวุฒิในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนากำลังคน
ของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากล
- กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ
การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

ในแต่ละกลยุทธ์มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงาน
และหน่วยงาน/กรรมการหลักที่รับผิดชอบ ดังนี้

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์: กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างกำลังคนคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผน

๑. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล ๒. จัดทำแผนปฏิบัติการ ๓. พัฒนากลไกการติดตามและประเมินผล ๔. จัดระบบฐานข้อมูล และ ๕. รายงานผลการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลต่อคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทุก ๖ เดือน

กลยุทธ์ที่ ๑ เร่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เป้าประสงค์:

นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง กำลังแรงงาน และหน่วยงานทุกภาคส่วนตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ อันจะส่งผลกับการผลิตและพัฒนากำลังคนที่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาดงาน การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเพิ่มโอกาสการศึกษาให้กับแรงงานที่มีประสบการณ์สูงแต่มีวุฒิการศึกษาไม่สูงมากได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่มีมาเทียบโอนเพื่อย่นเวลาในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตัวชี้วัด:

ร้อยละของนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง กำลังแรงงานและหน่วยงานทุกภาคส่วนรับรู้ตระหนักถึงความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องถึงความสำคัญของประโยชน์และคุณค่าของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
๒. แสวงหาช่องทางการสื่อสาร การเผยแพร่ และรับฟังความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๓. จัดประชุมสร้างความเข้าใจและเผยแพร่ต้นแบบการจัดการเรียนการสอนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

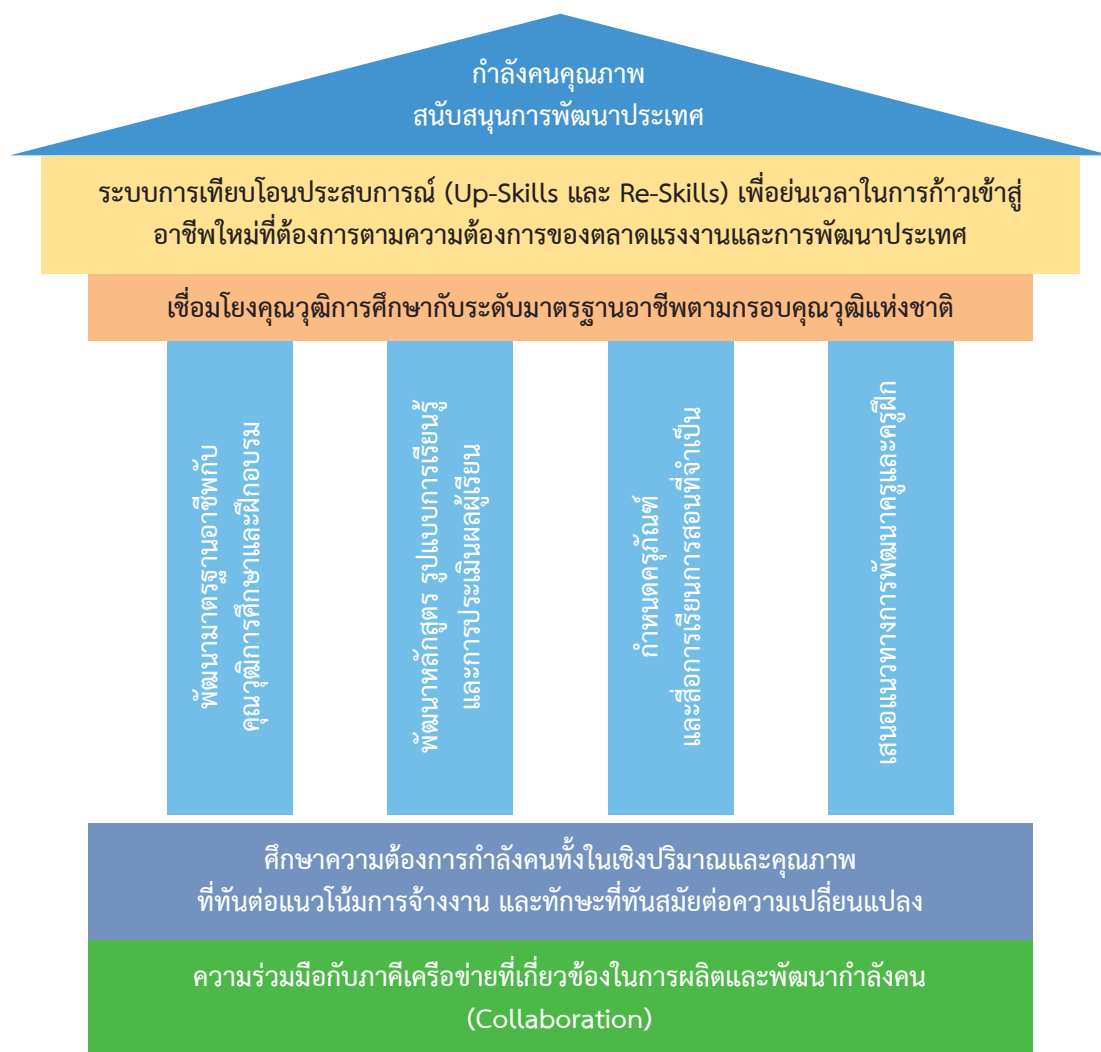
หน่วยงาน/กรมการหลักที่รับผิดชอบ:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ ๒ จัดทำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

เป้าประสงค์:

ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับระบบการเชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ และระบบการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills รวมถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ดังแผนภาพที่ ๕

แผนภาพที่ ๕ ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ตัวชี้วัด:

๑. ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนที่เชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษาและระดับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๒. ร้อยละของกำลังคนที่ผ่านหลักสูตรการเรียนรู้/หลักสูตรฝึกอบรม ใน ๗ สาขาอาชีพ ต้นแบบ สาขาละไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของกำลังคนเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้
๓. มีการผลิตและพัฒนากำลังคนใน ๗ สาขาอาชีพต้นแบบรองรับแผนพัฒนาภาค ทั้ง ๖ ภาค อย่างน้อยภาคละ ๓ อาชีพ รวมเป็น ๑๘ อาชีพ ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. ดัชนีแบบการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้/หลักสูตรฝึกอบรม ใน ๗ สาขาอาชีพที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ

๕. มีแนวปฏิบัติการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills ซึ่งได้จากการถอดบทเรียนใน ๗ สาขาอาชีพต้นแบบที่ดำเนินการนำร่อง

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. จัดทำแผนขับเคลื่อนกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ใน ๗ สาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นของประเทศ ประกอบด้วย ๑) สาขาอาชีพโลจิสติกส์โครงสร้างพื้นฐาน ๒) สาขาอาชีพโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ๓) สาขาอาชีพหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ๔) สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และดิจิทัลคอนเทนต์ ๕) สาขาอาชีพอาหารและเกษตร ๖) สาขาอาชีพปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ พลังงานและพลังงานทดแทน และ ๗) สาขาอาชีพแม่พิมพ์

๒. ทดลองนำร่องการผลิตและพัฒนากำลังคนตามแผนขับเคลื่อนฯ เพื่อชี้ให้เห็นถึงระบบที่เกี่ยวข้องและความเชื่อมโยงของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในทางปฏิบัติ

๓. ดำเนินการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๓.๑ ศึกษาความต้องการกำลังคนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสามารถปรับตัวสอดคล้องกับทักษะ/สมรรถนะที่ทันสมัยและจำเป็นต้องมีภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้จำเป็นต้องมีกลไกในการประมาณการความต้องการกำลังคนอย่างเป็นระบบ รวมถึงวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มอาชีพในห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมนั้นๆ กับอาชีพที่มีความสำคัญหรือขาดแคลน

๓.๒ พัฒนา เชื่อมโยงมาตรฐานอาชีพกับระดับคุณวุฒิการศึกษาและการฝึกอบรม

๓.๓ ออกแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓.๔ กำหนดรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills

๓.๕ กำหนดครุภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น

๓.๖ เสนอแนวทางการพัฒนาครูและครูฝึกในสถานประกอบการ

๓.๗ เสนอรูปแบบการวัดผล ประเมินผลสมรรถนะผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

๓.๘ ส่งเสริมการมีงานทำและการมีรายได้ที่เหมาะสม

๓.๙ องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การเชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

๔. ถอดบทเรียนและสร้างองค์ความรู้จากการดำเนินการการผลิตและพัฒนากำลังคนใน ๗ สาขาอาชีพนำร่อง และพัฒนาด้านแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจากหลักฐานเชิงประจักษ์

๕. สร้างความชัดเจนถึงรายละเอียดในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติทั้งระบบในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้/หลักสูตรฝึกอบรมที่ยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ รวมถึงระบบการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills โดยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประสานงานและความเชื่อมโยงที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปดำเนินการ

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้ง ๖ ภาคของประเทศไทย นำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปดำเนินการ

๙. จัดทำระบบฐานข้อมูลหลักสูตรที่ยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพตามต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนของทั้ง ๗ สาขาอาชีพ เพื่อให้ประชาชนที่สนใจวางแผนการพัฒนาตนเองผ่านการเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรม

หน่วยงาน/กรรมการหลักที่รับผิดชอบ:

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๓. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๕. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน
๖. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
๗. คณะอนุกรรมการบริหารและกำกับติดตามการพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน ภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๘. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูล ภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

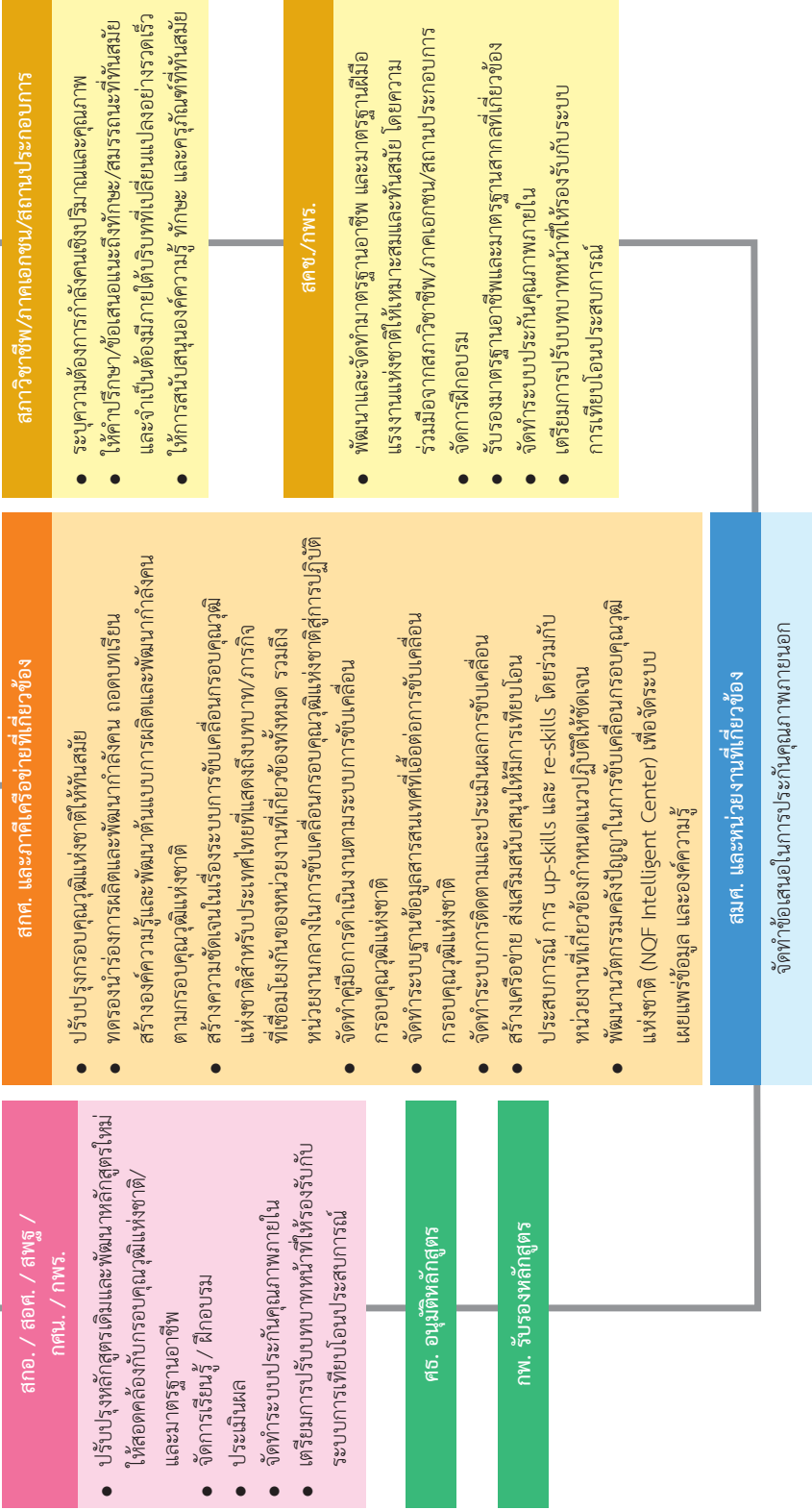
กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

เป้าประสงค์:

หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการผนึกกำลังกันอย่างเข้มแข็งในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

- ๑. จัดทำแผนขับเคลื่อนการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ
- ๒. กำกับติดตามและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ
- ๓. รับรองหลักสูตรที่สอดคล้องกับกรอบอุดมศึกษา เพื่อรองรับระบบการเทียบโอนประสบการณ์

แผนภาพที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนการอุดมศึกษา

ตัวชี้วัด:

หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องปรับบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. สร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่า ตลอดจนบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๓. ผลักดันให้เกิดการปรับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ดังแผนภาพที่ ๖
๔. สร้างแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สมาคม/องค์กรวิชาชีพ/กลุ่มอาชีพกับสถาบันการศึกษาในการออกแบบพัฒนาหลักสูตร การออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ การฝึกอบรมและพัฒนาคุณจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้พร้อมกับการพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๕. พัฒนานวัตกรรมคลังปัญญาในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF Intelligent Center) เพื่อจัดระบบเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ ให้แก่นักเรียนและประชาชนที่สนใจโดยทั่วไป สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน/กรรมการหลักที่รับผิดชอบ:

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๓. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๕. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๖. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
๗. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
๘. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๙. คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ และคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูล

กลยุทธ์ที่ ๔ เชื่อมโยงคุณวุฒิในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนากำลังคน ของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากล

เป้าประสงค์:

การเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศอาเซียนและระดับสากลในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย

ตัวชี้วัด:

เกิดการเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศอาเซียนและระดับสากลไม่น้อยกว่า ๔ สาขาอาชีพภายใน พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. ศึกษาความต้องการกำลังคนของประเทศที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาเซียนและระดับสากล
๒. ประสานเครือข่ายประเทศในอาเซียนและระดับสากลที่มีความต้องการตรงกัน
๓. จัดให้มีคณะทำงานเทียบเคียงและจัดทำรายงานเพื่อใช้ในการดำเนินงาน
๔. ดำเนินการเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศในอาเซียนและระดับสากล
๕. นำร่องการเคลื่อนย้ายกำลังคนในสาขาอาชีพที่ได้ดำเนินการเชื่อมโยงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว
๖. ดำเนินการติดตามประเมินผลการนำร่อง ถอดบทเรียนการดำเนินงานและเตรียมผลักดันสาขาอาชีพอื่นที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันต่อไป

หน่วยงาน/กรรมการหลักที่รับผิดชอบ:

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
๓. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เป้าประสงค์:

มีกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ตัวชี้วัด:

เกิดการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา ปรับปรุง ทบทวน กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ
การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๒. จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิ
แห่งชาติ

๓. ผลักดันให้เกิดการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เรื่องการผลักดันให้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นนโยบาย/กฎหมายระดับชาติ โดยมีผลบังคับใช้
แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างกำลังคนคุณภาพนำไปปฏิบัติ

หน่วยงาน/กรรมการหลักที่รับผิดชอบ:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

หมายเหตุ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ อาทิ

๑) การยกระดับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้เป็นนโยบาย/กฎหมายระดับชาติ

๒) กฎ/ระเบียบที่เอื้อต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของกลไก/องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการปรับหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมให้ยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ
สนับสนุนการเทียบโอนประสบการณ์ การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและฝึกอบรมตาม
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และส่งเสริมการสร้างระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิ
แห่งชาติ เป็นต้น

ส่วนที่ ๖

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผน

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ มุ่งเน้นผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพของประเทศไทยให้สอดคล้องกับการแนวทางการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็วและต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งการที่จะขับเคลื่อนแผนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนควบคู่กันไปด้วย

ทั้งนี้ แนวทางการติดตามและประเมินผลของการขับเคลื่อนแผนฯ มีดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล ภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยมีผู้แทนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการ ผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ และงบประมาณรายปี

๓) พัฒนากลไกในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

๔) จัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และติดตามประเมินผลการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๕) ดำเนินการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนและรายงานผลต่อคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทุก ๖ เดือน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
(Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
๑. นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และกำลังแรงงาน ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	ร้อยละของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ภายในปี ๒๕๖๕	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕	๑. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ๒. แสวงหาช่องทางสื่อสาร การเผยแพร่ NQF ๓. จัดประชุมสร้าง ความเข้าใจและเผยแพร่ต้นแบบหลักสูตรตาม NQF ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	สกศ.
							✓	✓	✓	✓	
๒. ต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับระบบการเชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพและระบบการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills รวมถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๑ ต้นแบบการผลิตและพัฒนา กำลังตาม NQF ๒.๒ ร้อยละของกำลังคน ที่ผ่านหลักสูตรการเรียนรู้/ หลักสูตร ฝึกอบรม ใน ๗ สาขาอาชีพต้นแบบ	แผนปฏิบัติการฯ ใน ๗ สาขาอาชีพนำร่อง	เกิดการทดลอง นำร่องตามแผนปฏิบัติการฯ	บทเรียนจากการทดลองตามแผนปฏิบัติการฯ	ข้อเสนอต้นแบบการผลิตและพัฒนา กำลังคนตาม NQF ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	๑. จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนกำลังคนใน ๗ กลุ่มสาขาอาชีพต้นแบบ ๒. ทดลองนำร่องการผลิตและพัฒนากำลังคนใน ๗ กลุ่มสาขาอาชีพต้นแบบ ๓. ดำเนินการผลิตและพัฒนากำลังคนตาม NQF ถอดบทเรียนสร้างองค์ความรู้และพัฒนาต้นแบบ	✓		✓	✓	คณะกรรมการบริหารและกำกับติดตามการพัฒนา กำลังคนในสาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน ๑. สกอ. ๒. สอศ. ๓. กพร. ๔. สศช. สกศ.

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
	สาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๘๐% ของกำลังคนเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้ ๒.๓ มีการผลิตและพัฒนากำลังคนใน ๗ สาขาอาชีพต้นแบบรองรับแผนพัฒนาภาคทั้ง ๖ ภาคอย่างน้อยภาคละ ๓ อาชีพรวมเป็น ๑๘ อาชีพภายในปี ๒๕๖๕	ไม่น้อยกว่า ๓ อาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๘ อาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๑๓ อาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๑๘ อาชีพ	การผลิตและพัฒนากำลังคนตาม NQF ๔. สร้างความชัดเจนถึงรายละเอียดในการขับเคลื่อน NQFสู่การปฏิบัติทั้งระบบในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้/หลักสูตรฝึกอบรมที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและระบบการเทียบโอนประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills โดยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			✓		สกศ.

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนแห่งชาติดูแลสุขภาพ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
	๒.๔ มีหลักสูตร การศึกษาและ ฝึกอบรม ใน ๗ สาขา อาชีพนำร่อง ยึดโยงกับ NQF และมาตรฐาน อาชีพ	-	๒ อาชีพ	๔ อาชีพ	๗ อาชีพ	๕. จัดทำคู่มือ การดำเนินงาน ตามกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ เพื่อเป็นกลไก การทำงานร่วมกัน ระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด การประสานงานและ ความเชื่อมโยงที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ	✓			สทศ.	
	๒.๕ มีแนวปฏิบัติ การเทียบโอน ประสบการณ์ การ Up-Skills และ Re-Skills ซึ่งได้จากการ ถอดบทเรียน ใน ๗ สาขา อาชีพต้นแบบ ที่ดำเนินการ นำร่อง	-	บทเรียน การเทียบโอน ประสบการณ์ฯ จากการ ทดลอง ตามแผน ปฏิบัติการฯ	แนวปฏิบัติ การเทียบโอน ประสบการณ์ฯ ที่ระบุ ขั้นตอน ที่สำคัญและ บทบาท หน้าที่ของ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ปรับภารกิจ ให้เกิด การเทียบโอน ประสบการณ์ ได้จริง	๖. สนับสนุนให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องใช้ต้นแบบ การผลิตและพัฒนา กำลังคนตาม NQF ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการผลิตและพัฒนา กำลังคนทั้ง ๖ ภาค ของประเทศไทย นำต้นแบบการผลิต และพัฒนากำลังคน ตามกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติไปดำเนินการ		✓		๑. อว. ๒. สอศ. ๓. กพร. ๔. สศช.	

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
๓. หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการผนึกกำลังกัน อย่างเข้มแข็ง ในการดำเนินการตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ปรับบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับ การผลิตและพัฒนา กำลังคนตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ * หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญกับการขับเคลื่อน ได้แก่ ๑. สกศ. ๒. อว. ๓. สอศ. ๔. กศน. ๕. กพร. ๖. สศช. ๗. สมศ.	-	-	ข้อเสนอ การปรับ บทบาท หน้าที่ ให้สอดคล้องกับการผลิต และพัฒนา กำลังคน ตามกรอบ คุณวุฒิ แห่งชาติ	หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญกับการขับเคลื่อน กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติสู่การปฏิบัติ ปรับบทบาท หน้าที่ให้ สอดคล้องกับ การขับเคลื่อน NQF โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการปรับ หลักสูตร การศึกษา	๘. จัดทำระบบฐานข้อมูล หลักสูตรที่ยึดโยง กับมาตรฐานอาชีพ ตามต้นแบบการผลิต และพัฒนากำลังคน ของทั้ง ๗ สาขาอาชีพ		✓	✓	✓	คณะอนุกรรมการ พัฒนาระบบ เครือข่าย ฐานข้อมูล
							✓	✓	✓	✓	
๓. หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการผนึกกำลังกัน อย่างเข้มแข็ง ในการดำเนินการตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ปรับบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับ การผลิตและพัฒนา กำลังคนตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ * หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญกับการขับเคลื่อน ได้แก่ ๑. สกศ. ๒. อว. ๓. สอศ. ๔. กศน. ๕. กพร. ๖. สศช. ๗. สมศ.	-	-	ข้อเสนอ การปรับ บทบาท หน้าที่ ให้สอดคล้องกับการผลิต และพัฒนา กำลังคน ตามกรอบ คุณวุฒิ แห่งชาติ	หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญกับการขับเคลื่อน กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติสู่การปฏิบัติ ปรับบทบาท หน้าที่ให้ สอดคล้องกับ การขับเคลื่อน NQF โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการปรับ หลักสูตร การศึกษา	๑. สร้างความเข้าใจ ให้แก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องตระหนัก ถึงประโยชน์ของการขับเคลื่อน NQF ๒. ประสานการตีทรัพยากร ร่วมกันระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. ผลักดันให้เกิดการปรับ บทบาทหน้าที่ของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับ การพัฒนากำลังคนตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓	๑. สกศ. ๒. อว. ๓. สอศ. ๔. กพร. ๕. สศช. ๖. สมศ. ๗. กศน. สกศ.
							✓	✓	✓	✓	

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
๔. การเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศอาเซียนและระดับสากลในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย	เกิดการเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศอาเซียนและระดับสากลไม่น้อยกว่า ๔ สาขาอาชีพ	-	-	เกิดการเชื่อมโยงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า ๒ สาขา	เกิดการเชื่อมโยงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า ๔ สาขา	๔. พัฒนานวัตกรรมคลังปัญญาในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF Intelligent Center)	✓	✓	✓	✓	๑. สกศ. ๒. สคช. ๓. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๑. สกศ. ๒. สคช.
						๑. ศึกษาความต้องการกำลังคนของประเทศที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาเซียนและระดับสากล	✓				
						๒. ประสานเครือข่ายประเทศในอาเซียนและระดับสากลที่มีความต้องการตรงกัน จัดให้มีคณะทำงานเทียบเคียงและจัดทำรายงานเพื่อใช้ในการดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
						๔. ดำเนินการเชื่อมโยงคุณวุฒิกับประเทศในอาเซียนและระดับสากล			✓	✓	๑. สกศ. ๒. สคช.
						๕. นำร่องการเคลื่อนย้ายกำลังคนในสาขาอาชีพที่ได้ดำเนินการเชื่อมโยงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว			✓	✓	๑. สกศ. ๒. สคช.
						๖. ดำเนินการติดตามประเมินผลการนำร่องถอดบทเรียน				✓	สกศ.
						การดำเนินงานและเตรียมผลักดันสาขาอาชีพอื่นที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันต่อไป					

แผนการดำเนินงานเพื่อลดอุบัติเหตุทางชาติการปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางการดำเนินงาน	ระยะเวลา			ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	
๕. มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินการตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	เกิดการแก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ ตาม NOF * กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ๑) ยกกระต๊บ กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติให้เป็น นโยบาย/ กฎหมาย ระดับชาติ	-	-	เกิดการ แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกว่า ๒ เรื่อง	เกิดการ แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกว่า ๕ เรื่อง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนา ปรับปรุง ทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนากำลังคน ตาม NOF ๒. จัดทำข้อเสนอ การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องและ เสนอต่อคณะกรรมการ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	สกศ.	
							✓		สกศ. คณะกรรมการการพัฒนา ปรับปรุง ทบทวน กฎหมาย กฎระเบียบฯ	

แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (Road map) พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	แนวทางดำเนินงาน	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบ
							๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	
	๒) กฎ/ระเบียบที่เอื้อต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของกลไก/องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมให้ดียิ่งกับ NOF และมาตรฐานอาชีพและสนับสนุนการเทียบโอนประสบการณ์ฯ เป็นต้น					๓. ผลักดันให้เกิดการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓	✓	✓	สทศ. คณะกรรมการพัฒนา ปรับปรุง ทบทวน กฎหมาย กฎระเบียบฯ

หมายเหตุ ชื่อหน่วยงาน ๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สทศ.) ๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

๔) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ๕) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) ๖) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (สคช.)

๗. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ภาคผนวก ๒

มติคณะรัฐมนตรี

เรื่อง (ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๓๓๕๗๒

เลขที่การสภาการศึกษา
รับที่ 4810
วันที่ 26 ต.ค. 2563
เวลา 15.37 น.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ฉบับที่ ๓๕๗๕
วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๕.๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒

ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง (ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๐๒/๓๑๓๑ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง (ร่าง) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และให้กระทรวงศึกษาธิการรับความเห็นของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ รวมทั้งข้อสังเกตของกระทรวงการต่างประเทศไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งนำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาากำลังคนคุณภาพของประเทศได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิทร ปลั่งสมบัติ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๔ (ิตินันท์) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

ภาคผนวก ๓

มติคณะรัฐมนตรี

เรื่อง (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
รับที่ ๑๙๒๑
วันที่ ๒๕ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๕.๑๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๑๓๗๗๗

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา
รับที่ ๗๐๗
วันที่ ๒๕ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา

สำนักงานรัฐมนตรี
เลขรับที่ ๑๙๘๒
วันที่ ๒๕ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๐.๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๐

รพ.ศ.
เลขที่ ๒๔๒๙
วันที่ ๒๔ เม.ย. ๒๕๖๐

เรื่อง (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๓๐๒/๑๑๖๘ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เลขาธิการสภาการศึกษา
รับที่ ๗๔๔๖
วันที่ ๒๕ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๕.๕๖ น

ตามที่ได้เสนอเรื่อง (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงแรงงาน
กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบ (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ
และให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้กระทรวงศึกษาธิการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ
จัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
เพื่อให้สามารถนำกรอบคุณวุฒิดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ให้นำแผนการขับเคลื่อน
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย โดยในการจัดทำแผนการขับเคลื่อน
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับ
กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และประเด็นการปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วย

๒.๒ พิจารณากำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
รวมทั้งพิจารณาปรับหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ครอบคลุมถึงเรื่องการส่งเสริมการอ่าน
และการสร้างจิตสำนึกด้วย

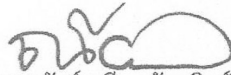
-๒-

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจเกี่ยวกับการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ ให้พิจารณาความเป็นไปได้ของการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปใช้ในทางปฏิบัติด้วย

๔. ให้กระทรวงศึกษาธิการหารือร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เพื่อวางแผนการผลิตกำลังคนให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานไทยให้มีศักยภาพ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต รวมทั้งการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการก้าวสู่ ประเทศไทย ๔.๐

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (สุกัญญา) ๔๔๔ (บุษกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ	วิทยานวัติ	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายสุภัทร	จำปาทอง	เลขาธิการสภาการศึกษา (ธันวาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๓)
นายพีรศักดิ์	รัตน์ะ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายสมศักดิ์	ดลประสิทธิ์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๓)
นางศิริพรรณ	ชุนนุมน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
รองศาสตราจารย์ยงยุทธ	แอลัมวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
นางสาวสมรชนิกร	อ่องเอิบ	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา (เมษายน - กันยายน ๒๕๖๒)
นายกวิน	เสื่อสกุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

คณะผู้พิจารณา

คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
คณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผู้จัดทำแผนฯ

นางอำภา	พรหมวาทย์	ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
นายธีระพจน์	คำรณฤทธิศร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวนวรพร	กาญจนศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวกาญจนา	หงษ์รัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายการผลิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
นายธีระพจน์	คำรณฤทธิศร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางพนิดา	กิตติธำรงกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวนวรพร	กาญจนศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวมาลีวรรณ	ปุนขุนทด	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายสุรัชชัย	ธงศรี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวก่อกานต์	หมีทอง	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
นายวิชัยณรงค์	ปุ่นแก้ว	ผู้ช่วยนักวิชาการ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ.อันดับที่ ๑๑/๒๕๖๔
ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๐-๒๘๔-๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Office of the Education Council, Ministry of Education

